

نابرابری اجتماعی: انواع، علل و پیامدها

تألیف

چارلز ای هورست

ترجمه

دکتر علی شکوری

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

شماره مسلسل ۹۴۳۱

شماره انتشار ۳۹۱۷

انتشارات دانشگاه تهران

سرشناسه	: هورست، چارلز ای، ۱۹۴۱- م. Hurst, Charles E
عنوان و نام پدیدآور	: نابرابری اجتماعی: انواع، علل و پیامدها/ تألیف چارلز ای. هورست؛ ترجمه علی شکوری.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۶۷۲ ص: مصور، جدول.
فروست	: انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره انتشار ۳۹۱۷.
شابک	: 978-964-03-7137-4
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: عنوان اصلی: Social Inequality: Forms, Causes, and Consequences, 8th ed, c2016.
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: کتابنامه.
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: برابری -- ایالات متحده
موضوع	: ایالات متحده -- اوضاع اجتماعی
شناسه افزوده	: شکوری، علی، ۱۳۴۱- مترجم
شناسه افزوده	: دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۶ هـ-۴/ب/۹۰ HN
رده‌بندی دیویی	: ۳۰۵/۰۹۷۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۰۴۵۱۱۸

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، لوح فشرده، بازنویسی در وبلاگ‌ها، سایت‌ها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود و تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است.

عنوان: نابرابری اجتماعی: انواع، علل و پیامدها

تألیف: چارلز ای. هورست

ترجمه: دکتر علی شکوری

ویرایش ادبی: نسترن حسین‌پور

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

ISBN:978-964-03-7137-4

9 789640 371374

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مترجم است»

بها: ۵۰۰۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرش مقدّم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press@ut.ac.ir - تارنما: <http://press.ut.ac.ir>

پخش و فروش: تلفکس ۸۸۳۳۸۷۱۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست

مقدمه مترجم.....	ش
پیشگفتار	ظ
فصل اول - مقدمه‌ای بر مطالعه نابرابری اجتماعی.....	۱
برخی مسائل اساسی مناقشه‌برانگیز.....	۵
آیا نابرابری اجتناب‌ناپذیر است؟.....	۶
نابرابری مطلوب است یا نامطلوب؟.....	۸
آیا در ایالات متحده طبقات وجود دارد؟.....	۹
آیا سرمایه‌داری و دموکراسی می‌توانند همزیستی داشته باشند؟.....	۱۱
آیا جهانی‌شدن، نابرابری را کاهش یا افزایش می‌دهد؟.....	۱۳
مسائل روش‌شناسی.....	۱۴
مسائل تعریفی.....	۱۴
سطوح تحلیل.....	۱۷
ساختار کتاب.....	۱۸
تفکر انتقادی.....	۱۹
پیوندهای وب.....	۲۰
بخش اول - گستره و اشکال نابرابری اجتماعی	۲۱
فصل دوم - طبقه، درآمد و ثروت.....	۲۳
واقعیت روزمره طبقه.....	۲۳
دو نظر درباره ساختار طبقاتی ایالات متحده.....	۲۶
ساختار طبقاتی، یک پیوستار.....	۲۶
ساختار شغلی، مقوله‌های متخاصم.....	۲۹
فناوری و شکل‌گیری ساختار طبقاتی ایالات متحده.....	۳۵
نابرابری درآمدی.....	۳۸
آیا طبقه متوسط کوچک می‌شود؟.....	۴۰
نابرابری ثروت در ایالات متحده.....	۴۴

۴۵.....	تمرکز ثروت قبل از جنگ مدنی
۴۷.....	تمرکز ثروت در ایالات متحدهٔ معاصر.....
۵۲.....	مقابله با نابرابری اقتصادی.....
۵۲.....	تأثیرات برنامه‌های مالیاتی و انتقالی.....
۵۵.....	نظرات دیگر در کاهش نابرابری.....
۵۸.....	بستر جهانی و تأثیر جهانی‌شدن
۶۴.....	خلاصه.....
۶۵.....	تفکر انتقادی.....
۶۵.....	ارتباطات شبکهٔ اینترنتی
۶۵.....	توصیهٔ فیلمی.....
۶۷.....	فصل سوم - فقر و رفاه
۶۷.....	ریشه‌های تاریخی دیدگاه فقر ایالات متحده.....
۶۹.....	تبیین‌ها و نژادی شدن فقر و رفاه.....
۷۱.....	ارزش‌های فرهنگی و فقرا.....
۷۲.....	فردگرایی یا استقلال
۷۳.....	ویژگی اخلاقی کار.....
۷۴.....	اسطوره‌هایی دربارهٔ فقر.....
۷۹.....	فقرا و انگیزهٔ کار
۸۰.....	فقرا چه کسانی هستند؟.....
۸۳.....	ناکامی‌های برنامه‌های مساعدت ماقبل ۱۹۹۶.....
۸۵.....	اصلاحات رفاهی و برنامه‌های جاری فقر.....
۸۸.....	شمایی از چند برنامهٔ عمده
۹۴.....	ارزیابی قانون اصلاحات ۱۹۹۶.....
۹۹.....	فقر و رفاه ایالات متحده از منظر تطبیقی.....
۱۰۰.....	خلاصه.....
۱۰۲.....	تفکر انتقادی.....
۱۰۳.....	ارتباطات شبکه‌ای.....
۱۰۳.....	توصیهٔ فیلمی.....

۱۰۵	فصل چهارم - نابرابری پایگاهی
۱۰۶	نظریه پایگاه اجتماعی
۱۱۱	قلمروهای پایگاه در ایالات متحده
۱۱۱	شغل
۱۱۳	تحصیلات
۱۱۷	مدرسه و سبک زندگی
۱۱۹	ثروت و طبقه
۱۲۰	نظریه ویلن درباره طبقه تن آسا
۱۲۲	پایگاه و ظاهر جسمانی
۱۲۷	مکان و پایگاه
۱۲۹	نابرابری در آپالاجیا
۱۳۰	فقر و توسعه اقتصادی آپالاجیا
۱۳۳	تصور عمومی از آپالاجیا
۱۳۶	اهمیت پایگاه اجتماعی در صحنه جهانی
۱۳۸	نتیجه گیری
۱۳۹	تفکر انتقادی
۱۳۹	ارتباطات وب
۱۳۹	توصیه های فیلمی
۱۴۱	فصل پنجم - نابرابری سیاسی
۱۴۱	تصویرهایی از ساختار قدرت ملی
۱۴۲	دیدگاه کثرت گرا
۱۴۴	دیدگاه نخبگان قدرت
۱۴۶	دیدگاه طبقه حاکم
۱۴۸	توزیع قدرت سیاسی
۱۴۹	رأی دادن
۱۵۳	داشتن مناصب سیاسی
۱۵۶	پیوند متقابل قدرت اقتصادی و سیاسی
۱۵۶	انتخاب کاندیدا و تأمین مالی مبارزات
۱۶۱	یکپارچگی طبقه حاکم

۱۶۶ نابرابری قدرت در تجربه کار
۱۷۱ نابرابری قدرت در زمینه جهانی و جهانی شدن
۱۷۳ خلاصه
۱۷۴ تفکر انتقادی
۱۷۵ ارتباطات وبی
۱۷۷ فصل ششم - جنس و نابرابری جنسیتی
۱۷۷ پایگاه زنان در اوایل ایالات متحده
۱۸۰ ایجاد توازن کار و خانه
۱۸۲ تفکیک جنسی در مشاغل
۱۸۸ تبیین تفکیک جنسی شغلی
۱۹۱ درآمد و جنسیت
۱۹۵ نابرابری‌های خرد در برخورد با زنان
۲۰۱ نظریه‌های عام درباره نابرابری جنسی و جنسیتی
۲۰۲ ارزش‌های فرهنگی، جنس و نابرابری جنسیتی
۲۰۵ تبیین‌های اجتماعی - ساختاری
۲۰۵ نظریه قشر بندی جنسی چافز
۲۰۷ تبیین‌های بوم‌شناختی
۲۰۸ نظریه سیطره مردانه سندی
۲۱۱ سرمایه‌داری، پدرسالاری و نابرابری جنسی
۲۱۱ نظریه بازتولید و وگل
۲۱۷ نظریه‌های جامعه‌شناختی - فمینیستی نابرابری جنسی
۲۲۰ نظریه‌های فمینیستی چندنژادی
۲۲۱ زمینه جهانی و تأثیر جهانی شدن
۲۲۸ خلاصه
۲۲۹ تفکر نقادانه
۲۲۹ ارتباطات وب
۲۲۹ توصیه‌های فیلمی
۲۳۱ فصل هفتم - نابرابری نژادی و قومی
۲۳۱ معنی و منشأ پیدایش نژاد

۲۳۵	مناسبات قومی و نژادی ایالات متحده: زمینه تاریخی
۲۳۷	مناسبات سیاه‌پوستان - سفیدپوستان
۲۴۰	سایر گروه‌های اقلیت در تاریخ
۲۴۱	مهاجرت اسپانیایی‌تباران و قانون آریزونا
۲۴۴	نابرابری‌های قومی و نژادی امروزی
۲۴۴	ثروت و درآمد
۲۴۸	درآمد و مشاغل
۲۵۳	امتیاز سفیدپوستان و سرشت رابطه‌ای نابرابری نژادی
۲۵۵	نابرابری‌های خرد و تعرض‌های کلان علیه اقلیت‌های نژادی و قومی
۲۵۹	فصل مشترک طبقه، نژاد، جنس و جنسیت
۲۵۹	اهمیت نسبی نژاد و طبقه
۲۶۱	طبقه، رنگ و نژاد
۲۶۳	تقسیمات طبقاتی بین سیاه‌پوستان
۲۶۶	جنسیت، نژاد و طبقه
۲۶۸	نظریه‌های نابرابری نژادی و قومی
۲۶۹	نظریه‌های سیطره دربارهٔ مناسبات نژادی
۲۶۹	نظریهٔ قشربندی قومی نوئل
۲۷۲	استعمارگرایی داخلی و نابرابری نژادی
۲۷۵	تبیین‌های طبقاتی نابرابری نژادی
۲۷۸	زمینهٔ بین‌المللی، مهاجرت و جهانی‌شدن
۲۸۳	خلاصه
۲۸۵	دیدگاه انتقادی
۲۸۵	ارتباطات وبی
۲۸۵	توصیه‌های فیلمی
۲۸۷	بخش دوم - تبیین‌های متداول از نابرابری
۲۸۹	فصل هشتم - تبیین‌های کلاسیک نابرابری
۲۸۹	کارل مارکس (۱۸۱۸-۱۸۸۳)
۲۹۱	زمینهٔ نظری تحلیل طبقاتی مارکس
۲۹۳	ابقای ساختار طبقاتی

۲۹۴	مراحل سرمایه‌داری
۲۹۷	بحران‌های سرمایه‌داری و کشمکش طبقاتی
۲۹۸	نقدهایی بر مارکس
۳۰۱	مارکس وبر (۱۸۶۴-۱۹۲۰)
۳۰۳	عقلانی شدن جهان
۳۰۵	سرشت سه‌وجهی نابرابری
۳۰۷	آگاهی طبقاتی و کشمکش طبقاتی
۳۱۲	مارکس و وبر
۳۱۳	امیل دورکیم (۱۸۵۸-۱۹۱۷)
۳۱۴	دورکیم و نابرابری
۳۱۸	هربرت اسپنسر (۱۸۲۰-۱۹۰۳)
۳۲۳	مارکس، وبر و جهانی‌شدن
۳۲۶	خلاصه
۳۲۸	تفکر انتقادی
۳۲۸	ارتباطات وبی
۳۲۹	فصل نهم - تبیین‌های معاصر نابرابری
۳۳۰	نظریه کارکردگرایی قشربندی
۳۳۳	نقد نظریه کارکردگرایی قشربندی
۳۳۳	اهمیت متفاوت کارکردی
۳۳۴	مسئله پرداختن به جوامع واقعی
۳۳۵	فراموشی سوءکارکردهای قشربندی
۳۳۵	سازه اجتماعی نابرابری
۳۴۰	نظریه‌های بازتولید اجتماعی
۳۵۱	نظریه‌های بازار کار درباره نابرابری درآمدها
۳۵۲	نظریه بازار کار نئوکلاسیک
۳۵۴	توزیع بازار کار دوگانه
۳۵۸	ارزیابی نظریه‌های بازار کار
۳۵۹	نظریه‌های نابرابری جهانی
۳۶۳	خلاصه

۳۶۴	تفکر انتقادی
۳۶۴	ارتباطات وبی
۳۶۴	توصیه‌های فیلمی
۳۶۵	بخش سوم - پیامدهای نابرابری اجتماعی
۳۶۷	فصل دهم - تأثیر نابرابری بر بخت‌های زندگی شخصی
۳۶۸	بخت‌های اساسی زندگی: بهداشت جسمانی
۳۷۰	سلامت و پایگاه
۳۷۴	استفاده از خدمات بهداشتی
۳۷۸	بخت‌های اساسی زندگی: سلامت روان‌شناختی
۳۷۸	طبقه، نژاد و اضطراب
۳۸۲	برچسب‌زنی، تشخیص ناخوشی و نابرابری
۳۸۳	حس کنترل، انتخاب و نابرابری
۳۸۶	باور به توانایی طبیعی
۳۸۷	نیازهای اساسی زندگی: خوراک و پناهگاه
۳۹۳	بخت‌های زندگی در زمینه جهانی
۳۹۴	خلاصه
۳۹۵	تفکر انتقادی
۳۹۵	ارتباطات وبی
۳۹۶	توصیه‌های فیلمی
۳۹۷	فصل یازدهم - پیامدهای اجتماعی نابرابری
۳۹۷	نابرابری و سنجش جرم
۳۹۸	جرایم خیابانی و نابرابری
۴۰۱	طبقه اجتماعی و ارتکاب به جرم
۴۰۴	ساختار نابرابری و تولید اجتماعی جرم
۴۱۰	نابرابری و حبس کیفری
۴۱۶	جرایم یقه‌سفیدان، جرایم شرکتی و مجازات
۴۲۱	ریشه‌های جرایم یقه‌آبی و شرکتی
۴۲۳	جرایم انزجاری و نابرابری

۴۲۵.....	نابرابری اجتماعی و برابری محیطی.....
۴۳۰.....	نابرابری، اعتماد و بهزیستی جمعی.....
۴۳۳.....	پیامدهای اجتماعی در مقیاس جهانی.....
۴۳۴.....	خلاصه.....
۴۳۵.....	تفکر انتقادی.....
۴۳۶.....	ارتباطات وبی.....
۴۳۶.....	توصیه‌های فیلمی.....
۴۳۷.....	فصل دوازدهم - نابرابری اجتماعی و جنبش‌های اجتماعی.....
۴۳۷.....	جنبش کارگری.....
۴۳۹.....	منابع کنترل بر کارگران.....
۴۴۳.....	انشعابات داخلی در جنبش کارگری.....
۴۴۷.....	از رکود تا حال.....
۴۵۳.....	جنبش حقوق مدنی.....
۴۵۵.....	زمینه در حال تغییر نابرابری نژادی.....
۴۶۰.....	تاریخی مختصر.....
۴۶۷.....	جنبش زنان.....
۴۶۹.....	زمینه اجتماعی نخستین و جهت‌ها.....
۴۷۳.....	از برزخ تا رستاخیز.....
۴۷۹.....	خلاصه.....
۴۸۰.....	تفکر انتقادی.....
۴۸۰.....	ارتباطات وبی.....
۴۸۰.....	توصیه‌های فیلمی.....
۴۸۱.....	بخش چهارم - ثبات و تغییر در نظام نابرابری اجتماعی.....
۴۸۳.....	فصل سیزدهم - تحرک اجتماعی و پیشرفت پایگاهی.....
۴۸۴.....	تحرک ایالات متحده در طی زمان.....
۴۸۴.....	برآوردهایی از روندهای تحرک از جنگ جهانی دوم تا دهه ۱۹۸۰.....
۴۸۷.....	الگوهای جاری تحرک در ایالات متحده.....
۴۸۹.....	تحرک رو به پایین و در پایین.....

۴۹۲	مطالعات مقایسه‌ای تحرک.....
۴۹۴	نیل به پیشرفت پایگاهی: چه چیزی تعیین می‌کند که فرد چقدر پیش می‌رود؟.....
۴۹۶	تبیین‌های نیل به پیشرفت پایگاهی.....
۴۹۷	نقش تحصیلات در نیل به پیشرفت.....
۵۰۳	ساختارها در فرایند نیل به پیشرفت.....
۵۰۵	تحرک و فرایند نیل به پیشرفت بین آمریکایی‌های آفریقایی‌تبار.....
۵۰۸	نژاد و فرایند نیل به پیشرفت پایگاهی.....
۵۱۱	الگوهای تحرک و نیل به موفقیت در بین زنان.....
۵۱۳	موانع و مسیرهای نیل به پیشرفت پایگاهی زنان.....
۵۱۷	خلاصه.....
۵۱۸	تفکر انتقادی.....
۵۱۸	ارتباطات وبی.....
۵۱۸	توصیه فیلمی.....
۵۱۹	فصل چهاردهم - عدالت و مشروعیت.....
۵۲۰	نگرش‌های ایالات متحده درباره توزیع درآمد و ثروت.....
۵۲۳	توزیع عادلانه چیست؟.....
۵۲۵	انتساب‌های علی نابرابری.....
۵۲۹	بنیان‌های مشروعیت بخشی نابرابری‌های ساختارمند.....
۵۲۹	مشروعیت بخشی در سطح فردی.....
۵۳۴	مشروعیت بخشی در سطح فرهنگی/نهادی.....
۵۴۴	خلاصه.....
۵۴۵	تفکر انتقادی.....
۵۴۵	ارتباطات وبی.....
۵۴۵	توصیه‌های فیلمی.....
۵۴۷	اصطلاحات اساسی.....
۵۵۹	نمایه.....
۵۷۷	منابع.....

مقدمه مترجم

چارلز ای هورست از نویسندگان به نام در حوزه نابرابری اجتماعی به مفهوم جامعه‌شناختی آن است. او آثار متعددی در زمینه‌های مختلف نابرابری مانند: نظریه معیشت، توسعه و تفاوت‌ها، کالبدشکافی نابرابری در جوامع مختلف و در دوره‌های مختلف به‌ویژه با تأکید بر دنیای معاصر دارد. کتاب حاضر با عنوان *نابرابری اجتماعی: انواع، علل و پیامدها* چاپ هشتم است که در سال ۲۰۱۶ میلادی روتلج منتشر کرده است. نخستین چاپش با همین عنوان به ۱۹۹۲ برمی‌گردد که تا ۲۰۱۳ به‌طور متناوب و به‌طور مشخص از آن به بعد هر سال تجدید چاپ شده است. با این حال، بررسی آثار هورست نشان می‌دهد نخستین اثر هورست در حوزه نابرابری با عنوان *کالبدشکافی* در ۱۹۷۹ منتشر شد، که گویای این واقعیت است که نابرابری‌های اجتماعی تقریباً دغدغه علمی و پژوهشی پنج‌دهه‌ای او بوده است. تجدید چاپ‌های کتاب قبل از همه با هدف بازبینی محتوای آن براساس آخرین داده‌ها و اطلاعات موجود انجام شده؛ لذا تجدید چاپ آن در سال‌های مختلف از نظر کمیت مطالب، کیفیت تحلیل‌ها و اطلاعات آماری و پوشش نظری و تجربی موضوعات پیوسته خصلت تکمیلی داشته و به‌روز بودن را به‌طور کامل حفظ کرده است. از این‌رو، مترجم با تدریس بیش از یک دهه و نیم واحد درسی نابرابری‌های اجتماعی و موضوعات بسیار مرتبط در دانشگاه، با علم به امتیازات و ویژگی‌های فراوان این کتاب نسبت به کتاب‌های مشابه به ترجمه آن مبادرت کرده است. همان‌گونه که خوانندگان محترم ملاحظه خواهند کرد، این کتاب در میان کتاب‌هایی که در این زمینه به فارسی ترجمه یا تألیف شده‌اند کم‌نظیر است و جای چنین کتابی تا حد زیادی در میان این منابع خالی بوده است. کتاب‌های موجود در باب نابرابری‌های اجتماعی و موضوعات مشابهی مانند قشربندی اجتماعی، فقر و امثال آن، یا بسیار قدیمی‌اند که بی‌تردید تحولات جدید را لحاظ نمی‌کنند، یا موضوع‌محورند و در مواردی صرفاً در پی ترویج اندیشه خاصی بودند یا از منظری خاص به‌ویژه اقتصادی غالباً به‌صورت مکانیکی، تک‌بعدی کلیشه‌ای به نابرابری‌ها نگرستند. به‌نظر می‌رسد ترجمه این اثر بتواند تا حد زیادی این خلأها را رفع کند و به ترویج این حوزه علمی کمک کند.

بی‌تردید، کتاب *نابرابری اجتماعی: انواع، علل و پیامدها*، کتابی است که یکی از مباحث قدیمی مهم و اساسی را در باب نابرابری‌های اجتماعی مطرح می‌کند، که جامعه معاصر را بیش از گذشته درگیر خود کرده است؛ به‌طوری‌که نمی‌توان هیچ ایدئولوژی و فلسفه سیاسی، نحله فکری، و طرح و سیاستی را یافت که به این موضوع بی‌اعتنا بوده و بر له و علیه آن نپرداخته‌اند. به همین سبب نمی‌توان مشاهده کرد که دولت‌ها به‌ویژه دولت‌های معاصر و احزاب اعم از راست‌گرا و چپ‌گرا در سطح ملی در برنامه‌ها و

سیاست‌گذاری‌های‌شان بی‌اعتنایند. در سطح بین‌المللی نیز نمی‌توان نهادی را یافت که محوریت برنامه‌ها و اقداماتشان بر امر نابرابری و موضوعات مرتبط با آن مانند تبعیض و فقر استوار نبوده است. بخش مهمی از دلایل این جهت‌گیری‌ها و تأکیدات دغدغه‌های توسعه‌ای، انسان‌گرایانه و به‌ویژه پیامدی بوده است. براهین نظری و شواهد تجربی، بیش از همه حاکی از این است که توزیع‌های ناعادلانه در بعد اجتماعی زمینه‌ی عینی وفاق اجتماعی را با مشکل مواجه می‌کنند و در بعد سیاسی مشروعیت نظام سیاسی را تقلیل می‌دهند. نظامی که عمیقاً گرفتار تولید و بازتولید نابرابری‌ها در حوزه‌های مختلفی چون قدرت، ثروت، درآمد و فرصت‌هاست، به‌ندرت از دیدگاه کسانی که غیر از آنها از نظام بهره می‌برند، مشروعیتی پایدار خواهد داشت. از این‌رو، به‌ندرت نظام‌های دوراندیش می‌توانند به‌دلیل اطمینان نداشتن بر استمرار خود نسبت به وجود و گسترش آن بی‌اعتنا باشند. پس مجبورند راه مهار اختلافات را در فرایند نهادینه‌سازی نظم اجتماعی عادلانه بجویند، که اکثریت یا همه را منتفع گرداند.

کتاب اساساً با نثری روان‌تر نگاشته شده و اولویت نویسنده رعایت جوانب موضوعات و جامعیت آنها بوده و از این‌رو، در موارد بسیاری سعی کرده نظریات یا مباحث ماهیتاً غامض و پرمناقشه را در قالب عبارات، نمونه‌های تجربی و مثال‌های ساده توضیح دهد، تا خوانندگان مبتدی را در پذیرش ادعاهایش مجاب کند. نویسنده در این کتاب به سنت تحلیل جامعه‌شناختی متعهد است و سعی کرده با براهین و روش‌های علمی به اثبات یا رد ادعاها و نظریات بپردازد. بدیهی است طبیعت چنین رویکردی اقتضا می‌کند که فهم مطالب بالاخص برخی فصول نیاز به دقت و زمینه‌های آشنایی قبلی با مفاهیم و دیدگاه‌ها دارد.

از آنجا که تلاش هورست در این کتاب ارائه دیدگاه تحلیلی جامع‌تر از اشکال، علل و پیامدهای نابرابری‌های اجتماعی است، او با فرض چندبعدی بودن نابرابری، مفروضات تک‌سبب‌بینانه نابرابری را رد می‌کند و با تبیین گونه‌های نابرابری برنامه‌ها و راه‌کارهای کلیشه‌ای عامه‌پسند یا به‌ظاهر سهل‌الوصول و عملی مانند دیدگاه‌های صرف اقتصادی، حقوقی و سیاسی را شکست‌خورده قلمداد می‌کند. دلیلش این است که آنها با متعالی‌سازی یا تقلیل‌گرایی مفهومی به طرح‌های ساده‌انگارانه به‌ظاهر تحقق‌پذیر، ولی گذرا منتهی می‌شوند و از ارائه راه‌حل‌های اساسی و واقعی بازمی‌مانند. از این‌رو، نویسنده بخش قابل توجهی از مباحث را به تشریح ابعاد و اشکال گسترده نابرابری و فقر اختصاص داده که به‌زعمش به فهم بهتر و ارائه راه‌کارهای کارآمدتر کمک می‌کند. در این باره نیز، او مباحث نابرابری را در چارچوب گسترده تاریخی، فرهنگی و بین‌المللی آن مطرح می‌کند که به‌نظرش در جهان درهم تنیده امروزی چنین رویکردی برای داشتن فهمی عمیق از ماهیت و اهمیت نابرابری در جامعه ضروری است. چرا که با چنین رویکردی است که می‌توان نشان داد که چگونه می‌توان نابرابری را بدون توسل به تأملات نظری و ذهنی صرف تبیین کرد؛ چگونه آن ابعاد مختلف زندگی ما را تحت تأثیر قرار می‌دهد و درباره

مقدمه مترجم □ ض

آن چکار باید کرد. هورست استدلال می‌کند که چنین رویکردی ما را در اتخاذ موضعی بی‌طرفانه‌تر شامل انواع دیدگاه‌ها و اطلاعات، کمک می‌کند و به‌ویژه برای پژوهشگرانی که علاقه‌مند به موضوعات نابرابری هستند بسیار مفید خواهد بود.

کتاب با تشریح اشکال، علل و پیامدهای نابرابری‌ها، چالشی مهم را در مقابل سیاست‌مداران و سیاست‌گذاران مطرح می‌کند، تا درخصوص مسئولیتشان برای هدایت جامعه و آحاد آن برای زندگی منصفانه و انسانی و همچنین در ایجاد توانایی مردم در مردم برای سوق به سوی شکوفایی و تحقق توانایی‌های‌شان دقیق‌تر بیندیشند. ماهیت مباحث و جامعیت طرح دیدگاه‌ها و مسائل سبب شده که کتاب برای طیف وسیعی از دانش‌پژوهان و دانشجویان رشته‌های مختلف دانشگاهی از جمله علوم اجتماعی، علوم سیاسی، فلسفه و اقتصاد مفید باشد.

از آنجا که هدف اخص کتاب، تحلیل اوضاع نابرابری اجتماعی در ایالات متحده است، خواه ناخواه بخش قابل توجهی از مباحث به تاریخ نژاد و نژادپرستی در ایالات متحده و اوضاع تاریخی حاکم بر آن اختصاص دارد، که چگونه این اوضاع، فرصت‌های قابل دسترس را علی‌رغم اصلاحات قانونی و ملغای نژادپرستی برای آینده‌ای دوردست متأثر کرده و منجر به انواع محرومیت‌ها، اهانت‌ها و حقارت‌های اجتماعی شده است. البته همان‌طور که اشاره شد، کتاب به دامنه وسیعی از نابرابری‌ها اشاره می‌کند که نژاد تنها یکی از آنهاست. همه اشکال نابرابری‌ها به گونه‌های مختلف و ماهرانه‌ای با نهادهای اجتماعی و سیاسی رسمی و غیررسمی موجود و با فرایندهای انگ‌زنی، مشروعیت‌بخشی و غیره تداوم پیدا می‌کنند و بازتولید می‌شوند. نویسنده به‌طور محققانه و متعهدانه و با مهارت تمام به نحوه شکل‌گیری این اوضاع تاریخی، عملکرد نهادها در پیدایی تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها می‌پردازد، که به نابرابری‌ها و تبعیض‌ها و استثمار می‌انجامد و براساس باورهای رایج و دیدگاه‌های شبه‌علمی سبب پیدایش انواع مظالم اجتماعی و سرکوب می‌شود. در این زمینه، نویسنده به‌خوبی نشان می‌دهد که نابرابری نوعی برساخت اجتماعی است که نه اجتناب‌ناپذیر بوده و نه ذاتی جوامع و افراد است. استدلال نویسنده محدود به ادله‌های عقلی-تاریخی نیست، بلکه تأثیر این برساخت را بر مقوله‌هایی چون سرمایه اجتماعی، ارتکاب جرایم، شانس‌های زندگی افراد از نظر سلامت فیزیکی و روانی، و دسترسی به نیازهای اولیه در سطح محلی، ملی و بین‌المللی به‌طور مستند نشان می‌دهد.

این نکته قابل ذکر است که ترجمه کتاب ۱۴ فصل از ۱۵ فصل را شامل می‌شود و فصل ۷ آن با عنوان «جهت‌گیری جنسی، هویت جنسیتی و نابرابری» به‌دلیل اینکه تقریباً همه مباحث آن به همجنس‌بازی و مظالم راجع به آنها اختصاص دارد و صرفاً مشکل خاص جامعه ایالات متحده را بیان می‌کند و چندان قابل تعمیم به سایر جوامع نیست، حذف شده است.

همچنین، بخشی از مفاهیمی که در کتاب آمده غالباً معادل‌های عامی در فارسی ندارند و اکثر مفاهیم کتاب در فارسی با معانی و معادل‌های مختلف و درعین‌حال مترادف قابل فهم بوده است. سعی مترجم پرهیز از ترجمه آزاد متن بوده که معتقد است چنین ترجمه‌هایی الزاماً در موارد بسیاری منظور و استنباط مترجم را بیان می‌کنند، تا مقصود اصلی نویسنده را بگویند. به همین سبب، اصل وفاداری به متن در اولویت بوده است. از این‌رو، قبل از هر چیز ترجمه دقیق متن مدنظر بوده و درعین‌حال برای روان‌تر شدن ترجمه سعی شده تا جایی که ممکن است از معادل‌های متداول‌تر یا رساتر به تناسب متن در ترجمه استفاده شود. برای فهم بهتر در همه مواردی که احساس می‌شد مفاهیم به اقتضای متن ترجمه شده یا احتمالاً معادل‌های نزدیکی در فارسی وجود داشته باشد، اصطلاحات انگلیسی در پاورقی آورده شده است. در ضمن، برخی از اصطلاحات که به واقعه‌ای تاریخی، سیاسی، حقوقی، جغرافیایی و غیره اشاره داشتند و توضیحات کتاب رسا نبود یا براساس مطالعه متن نمی‌شد آنها را فهمید، در پاورقی به‌طور مختصر توضیح داده شدند. قاعدتاً غالب کارهای علمی و پژوهشی به‌ویژه ترجمه کتاب عاری از اشکال نیستند؛ لذا در پایان مایه امتنان خواهد بود که صاحب‌نظران، پژوهشگران و علاقه‌مندان، مترجم را از نظرات اصلاحی و انتقادی خود مطلع کنند، که بی‌تردید موجب بهتر شدن کیفیت ترجمه در چاپ‌های بعدی خواهد شد.

پیشگفتار

از سال ۲۰۱۱ نابرابری اقتصادی در ایالات متحده بیش از هر زمان دیگری از دوران پرآوازه دهه ۱۹۲۰ بوده است. در نتیجه، چند سال اخیر بسیاری از خانواده‌های متوسط و کارگر که بر رفاه مالی‌شان به علت از دست دادن شغل، کاهش مستمری و ارزش سهام، مشکلات وام مسکن و افزایش حق بیمه درمانی فشار وارد شده است. در طی رکود ۲۰۰۷ تا ۲۰۰۹، کسانی که در طبقه فوقانی بودند ثروتمند شدند؛ درحالی‌که تقریباً دوسوم خانواده‌های آمریکایی از مشقات اقتصادی رنج بردند. درحالی‌که ۲۰ درصد ثروتمندتر جامعه در حدود ۸۵ درصد کل ثروت را در اختیار دارند، بیش از ۴۰ میلیون از جمعیت در ایالات متحده فقیرند. افراد طبقه متوسط و کارگر نسبت به آینده اقتصادی خود و فرزندان‌شان نامطمئن‌اند. شکاف‌های رو به گسترش در ثروت و درآمد، تبعیض مداوم نژادی و جنسی، تهدیدات فرایند دموکراتیک، فقر مستمر کودکان، گرسنگی و بی‌خانمانی شالوده اجتماعی‌مان را از هم می‌گسلد.

همانند چاپ‌های قبلی، چاپ هشتم *نابرابری اجتماعی: انواع، علل و پیامدها* قصد دارد مدخلی قابل فهم از مطالعه نابرابری اجتماعی ارائه دهد. مفروضاتی که بر آن بنا نهاده شده همان‌هایی هستند که در چاپ‌های قبلی مطرح شدند: (۱) نابرابری چندبعدی است، (۲) تبیین اشکال مختلف نابرابری برای هر گونه راه‌حلی در خصوص پیامدهای نابرابری ضروری است، (۳) تشریح ابعاد و اشکال گسترده فقر سبب فهم نحوه تبیین آن می‌شود، (۴) طرح بحث نابرابری در زمینه گسترده تاریخی، فرهنگی و بین‌المللی‌اش فهم عمیقی از ماهیت و اهمیت نابرابری را در جامعه فراهم می‌کند و (۵) رویکردی بی‌طرفانه که طیف کاملی از دیدگاه‌ها و اطلاعات را درباره نابرابری دربرگیرد، بالاخص برای پژوهشگرانی که برای نخستین بار در برابر این موضوع قرار می‌گیرند بسیار مفید است. هدف من، اگر بتوانم، انتقال ساده ولی مستدل مفهوم متداول و گسترده بودن نابرابری اجتماعی در ایالات متحده در چارچوب تاریخی است، تا اینکه نشان دهم که چگونه می‌توان نابرابری را تبیین کرد، چگونه بر ما اثر می‌گذارد و درباره آن باید چه کار کرد.

این ویرایش تغییرات مختلفی را ایجاد کرده که به‌نظرم به‌طور قابل توجهی به محتوا عمق بخشیده است. ۱. براساس نظر منتقدی، فصلی را درباره فقر و رفاه در اوایل کتاب بعد از فصل درآمد و ثروت قرار دادم. چون هر دو به نابرابری اقتصادی می‌پردازند. در آن فصل، بحث درباره فقر و رفاه بازبینی شده است.

۲. بحث گسترده‌ای را دربارهٔ امتیاز سفیدپوستان، نژادی شدن ثروت، هویت جنسیتی، قلدری و اهمیت آموزش اضافه کرده‌ام.
 ۳. همچنین، بخش‌های جدیدی را دربارهٔ تأثیر نابرابری بر اعتماد و ثبات در جامعه، و نظریه‌های نابرابری جهانی اضافه کرده‌ام.
 ۴. در فصول مختلف، تلاش منسجمی شده تا سازکارهای خاصی را که نابرابری با آنها تولید و ابقا می‌شود، نشان داده شوند. این تلاش شامل ارائهٔ جزئیات بیشتر دربارهٔ اینکه: چگونه نابرابری پایگاهی به وجود می‌آید، چگونه نابرابری بر جرم اثر می‌گذارد و چگونه آموزش در فرایندی وارد می‌شود که زمینهٔ اجتماعی را با تحرک اجتماعی و موفقیت پیوند می‌دهد.
 ۵. فصول بخش یک، سه و چهار اغلب به‌طور گسترده براساس اطلاعات و تحقیقات جدید بازبینی شده‌اند؛ به‌طوری‌که خواننده بتواند از آخرین یافته‌های نابرابری و پیامدهای آن مطلع شود.
 ۶. برای تشریح نکات اصلی، مثال‌های جدیدی از اطلاعات جدید در زمینهٔ آموزش، نژاد، جنسیت، ثروت و قانون آورده شده است. این مثال‌ها شامل مباحثی دربارهٔ مهاجرت و قانون آریزونا، تصمیمات دیوان عالی ایالات متحده در خصوص تأمین مالی مبارزات انتخاباتی است. موارد مربوط به مرافعهٔ نهم^۱ تبعیض جنسیتی، سیاست نظامی‌گری بر جنسیت و انتخاب مدرسه را دربرمی‌گیرد.
 ۷. سؤالات، تصاویر و اشکال مهم جدید نیز اضافه شده است.
 ۸. بالاخره، با نگاهی به بحث طبقاتی و مشارکت فزایندهٔ دانشجویی، توصیه‌های فیلمی و ۹ مرافعهٔ کوتاه جدید در قسمت‌های مختلف کتاب اضافه شده است.
- چاپ هشتم به چهار بخش اصلی تقسیم می‌شود: **بخش یک** به مفهوم کلی، میزان نابرابری اقتصادی، اجتماعی و سیاسی همین‌طور تأثیر جنسیت، سوگیری جنسی و قومیت یا نژاد بر پایگاه اقتصادی و نابرابری سیاسی را بررسی می‌کند. نظریات خاص بر نابرابری جنسیتی و نژادی و قومی نیز به تفصیل ارائه می‌شود. **بخش دو** مباحث فراگیری از تبیین‌های عمومی از نابرابری را شامل می‌شود. درحالی‌که مباحث کلاسیکی شامل نظریات مارکس، وبر، دورکیم و اسپنسر می‌شود، نظریه‌های معاصر مورد بحث، نظریه‌های کارکردگرایی، برساخت‌گرایی، بازتولید و بازار کار را همراه با تبیین‌های نابرابری بین کشورها شامل می‌شود. به‌جای قرار دادن فصول نظری در ابتدا، به‌گونه‌ای که در کتاب‌های دیگر معمول است، آنها را بعد از مباحث گسترهٔ نابرابری قرار دادم. چون به‌نظرم دانشجویان بیشتر تمایل دارند وقتی نظریه‌ها را مطالعه کنند که میزان و گستردگی نابرابری را در جامعه بفهمند. با اینکه

1 - Title IX cases: حق نهم بخشی از اصلاحیهٔ مربوط به حقوق مدنی ۱۹۶۳ ایالات متحدهٔ آمریکا است که در سال ۱۹۷۳ با تأکید بر آموزش عالی صورت گرفته و در سال‌های بعدی تحت عناوین دیگر تجدید شده است. اساس آن تأکید بر برابری فرصت‌ها در دسترسی به آموزش برای همه بدون توجه به جنس، نژاد و غیره است. م.

پیشگفتار □ غ

دانشمندان اغلب قیاسی فکر می‌کنند، دانشجویان به احتمال زیاد همراه با زندگی خودشان شروع به تأمل می‌کنند و قبل از اینکه شروع به کنجکاوی درباره علل رخدادهای جامعه کنند، می‌بینند که در حول و حوششان چه می‌گذرد. فصول **بخش سه** نشان می‌دهد که چگونه نابرابر بر بخت‌های زندگی ما در اشکال سلامت جسمانی و بهزیستی روانی و همین‌طور بر میزان جرایم جامعه، بی‌عدالتی محیطی، اعتماد اجتماعی و جنبش‌های اجتماعی اثر می‌گذارد. بحثی در این نیست که تأثیرات نابرابری گسترده است. در نهایت اینکه **بخش چهار** فرایندهای تغییر و تداوم در ساختار نابرابری اجتماعی را با مباحث تحرک اجتماعی و موفقیت، و عدالت و مشروعیت نابرابری نشان می‌دهد. این کتاب با واژه‌نامه تفصیلی از بسیاری از اصطلاحات اساسی به‌کاررفته در متن نتیجه‌گیری می‌کند.